

ДО

ВИСШ Съдебен СЪВЕТ

/съдийска колегия/

ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ	
№	Дата
ВСС-197	13-02-2020

Д О К Л А Д

от

Рената Г.Мишонова-Халъова-съдия в Окръжен съд-Враца и национално лице за контакт по граждански дела на Националната съдебна мрежа по граждански и търговски дела

Мария Райкинска-съдия в Софийски градски съд и член на Националната съдебна мрежа по граждански и търговски дела

Борис Динев-съдия от Софийски районен съд и член на националната съдебна мрежа по граждански и търговски дела

Относно: участие в 18-та годишна среща на членовете на Европейската съдебна мрежа по граждански и търговски дела, проведена в периода **4-5 февруари 2020 г в гр.Брюксел/Белгия/**

Уважаеми членове на съдийската колегия на Висшия съдебен съвет,

с решение на съдийската колегия на ВСС по протокол №1/21.01.2020 г т.31, **Рената Г.Мишонова-Халъова-съдия** в Окръжен съд-Враца и национално лице за контакт по граждански дела на Националната съдебна

мрежа по граждански и търговски дела ,**Мария Иванова Райкинска**-съдия в Софийски градски съд и член на Националната съдебна мрежа по граждански и търговски дела и **Борис Константинов Динев**-съдия от Софийски районен съд и член на националната съдебна мрежа по граждански и търговски дела,бяха командироваани за участие в 18-та годишна среща на членовете на Европейската съдебна мрежа по граждански и търговски дела, проведена в периода **3-6 февруари 2020 г в гр. Брюксел/Белгия/**

На срещата участва **Ирина Кузманова** от дирекция"Международно правно сътрудничество" към Министерството на правосъдието- София,**Елена Дойчева** и **Красимир Войнов** от постоянното представителство на България в Евр. съюз в Брюксел, както и адвокат Жана Кисьова-член на КС на висшия Адвокатски съвет- София.

Годишната среща се проведе по предварително обявен дневен ред, изпратен на всички участници, а мястото на провеждането бе в Conferance Centre Albert Broschette в Брюксел.

I Форум на съдиите,членове на Европейската съдебна мрежа:

Първата половина на първия ден бе посветена само на съдиите-членове на ЕСМ, без участие на останалите представители на министерства и гости на годишната среща.Предварително бе изпратена програма на съдиите -членове за участие във Форума.

Среща бе открита от секретаря на Европейската съд. мрежа- Mr Hrvoje Grubisic като дискуссионните теми бяха следните:

1.Каква е честотата на обученията на съдиите по евр. право в държавите-членки , според техните нужди?

2.Използват ли съдиите портала е-justice,отговаря ли той на техните въпроси във връзка с прилагането на евр. право?

3.Какви инициативи развиват нац. съдебни мрежи за обучение по евр. право за практикуващите съдии в държавите членки и споделяне на своя опит?

От изказващите се представители на ДЧ се оформиха два вида коментари:в част от ДЧ съдиите

задължително по закон се обучават определени дни годишно по европейско право/Нидерландия, Румъния, Унгария, Гърция/, в други държави не е задължително, а е факултативно обучението по евр. право/Белгия, Испания, Германия, Хърватия, Малта, Кипър/. Голяма част от участниците споделиха, че евр. портал e-justice е познат на съдиите, но не на всички след проведена анкета Португалия. Същият трябва да бъде "видим" за съдиите, да им помага при намиране на всякаква информация свързана с евр. право.

Рената Мишонова-Халъова, като нац. лице за контакт на българската нац. съд. мрежа по граждански и търговски дела разказа за дейността на бълг. мрежа, как и кога е създадена, как помага на бълг. съдии, как те се обучават по евр. право. Тя сподели с участниците, че най-често съдиите търсят решение на конкретен казус с трансграничен елемент и приложение на евр. право, поради което звънят на контактните точки по телефона, пишат на мейли, за да се ориентират какво да правят. От друга страна много колеги съдии от Германия, Румъния, Полша и др. ДЧ търсят чрез контактните точки на нац. съдебна мрежа българското нац. право по различни казуси, за да го прилагат в свои дела с межд. елемент. Тя поднесе информация как бълг. съдии се обучават по евр. право в Нац. институт на правосъдието в София, което не е задължително, а по собствено желание и заявка, както и факта, че набират скорост дистанционните обучения както и факта, че през април 2020 г. Нац. институт на правосъдието продължава семинарите си по евр. гражданско правно сътрудничество по т.н. Каталог+ с участие на български съдии и съдии от ДЧ на ЕС, с лектори нац. лица за контакт на българската нац. мрежа по граждански и търг. дела.

В заключение на форума на съдиите Секретарят Mr H. Grubisic обобщи, че е било полезно споделяне опит между съдиите на ДЧ и трябва за в бъдеще да се използва евр. портал, който непрекъснато се усъвършенства, като се предвидят и обучения в ДЧ и за секретарите в съдилищата, във връзка с Регламента за запазване лични данни и Регламента за намиране на банкови сметки.

II Въведение от страна на Европейската комисия:

Годишната среща бе открита през втората половина на първия ден от **Mr Andrea Stein** - Дирекция "Правосъдие" на Европейската Комисия, който приветства участниците в срещата и даде думата на новия еврокомисар по правосъдие - **Mr Didier Reynders**, който е с белгийска националност и бивш политик в Белгия.

Г-н Рейндърс поздрави участниците в срещата, като заяви, че взаимното доверие и гражданско правно сътрудничество между ДЧ е необходимо още повече във връзка с пълната дигитализация на правосъдието за в бъдеще, като една от водещите задачи на новата ЕК. Същият заяви, че ЕСМ сега трябва да се развива за укрепване доверието в правосъдието.

III Инициативи на ЕСМ във връзка с председателството на Хърватия:

Секретарят на ЕСМ Г-н Н. Grubisic заяви, че се работи по нови гражданскоправни инструменти за сътрудничество с ДЧ, като важни теми са Регламента за наследяването и Регламента за защита на личните данни. Повдига се и темата за дигитализация и създаване на ел. система за вътрешния пазар т.н. LIM1.

Представителката на министерството на правосъдието на Хърватия Г-жа Helena Iliev разказа за заключенията на Съвета по правосъдие към ЕК направени на среща на 23-24 януари в Загреб/Хърватия/.

Основните теми за разговор са били електр. съдебен портал/e-justice/, Европейската съдебна мрежа, Европейската съдебна мрежа за обучение/възможности и бъдещи перспективи/ както и създаването през 2016 г на нац. европейска мрежа по гр. и търговски дела на Хърватия.

IV Заключение и доклад на Mr H .Grubscic за състоялия се форум на съдиите членове на ЕСМ.

Г-н Grubscic докладва на участниците на годишната среща за всичко отразено на форума на съдиите преди обяд на същия ден, което бе подробно посочено в раздел I на настоящия доклад.

Водещият допълни ,че следва ДЧ да помислят за популяризирането на своите нац. съдебни мрежи и укрепването им, като се възползват от финансиране на ЕК, което се предоставя с проекти по т.н. call for proposals for action grants, които вече са оповестени от ЕК и качени на e- justice.

За пример бе дадена Хърватия, която по такъв проект е създавала своята нац. съдебна мрежа през 2016 г, както и Финландия, която все още изпълнява проект от 18 месеца финансиран по посочените грантове за укрепване на нац. финландска съдебна мрежа.

V Презентация за приоритетите в евр. ел. портал /e-justice/ и новите инициативи.

Г-жа Иоана Николова от дирекция "Правосъдие" към ЕК заяви ,че през 2020 г ще финализира започнатата нова версия "Бета" на евр. ел. портал. През 2020 г ще се включат още 3 формуляри с динамично развитие, които ще могат да се попълват online, освен досегашните 7 формуляра свързани с гражданско правното сътрудничество.

Приоритет за 2020 г ще бъдат представянето общо на 26 теми в ел. портал, които ще бъдат разработени за всяка ДЧ касаещи: регламента за СИО между съпрузи и регламента за собствеността между регистрирани партньорства, които са в сила от 2019 г.

Лекторът посочи кои ДЧ не са актуализирали някои от темите си в ел. портал , което следва да се прави един път годишно.

Освен това се поднесе и информация ,че от 01.02.2020 г знамето на Обединеното Кралство в ел. портал е в сив цвят т.е. неактивно. Те ще бъдат до края на 2020 г. на ел. портал, докато премине преходния период след излизането им от ЕС.

Според Г-жа Николова текстовете в ел. портал, които са в Европейския съд. атлас също трябва своевременно

да се актуализират от ДЧ като ще се правят и обучения за управление на темите на ел. съд. портал.

Представител от Португалия обърна внимание, че някои формуляри във връзка с регламента за несъстоятелността не са на подходящото място и трудно се намират в ел. портал.

VI Презентация на Г-жа Emanuelle Cretin-Magan от Дирекция "Правосъдие" към ЕК за дейността на Европейската мрежа за съдебно обучение:

Бяха раздадени брошури за създаване, дейност и перспективи на **Европейската мрежа за съдебно обучение**, която е създадена през 2011 г по стратегията 2011-2020 г и ползва също евр. съдебен портал- e-justice.

От данните в Брошурата се вижда, че за 2018 г 52 587 практикуващи съдии и прокурори са участвали в стажове и обучения в ДЧ на ЕС организирани от Евр. мрежа за съдебно обучение като сега се очаква и новата стратегия на ЕМСО след 2020 г.

Г-н Odrej Stmad, като представител на ЕМСО/Евр. мрежа за съдебно обучение/ разказа за многобройните обучения с участие на съдии от различни ДЧ на ЕС най-вече в семинари по гражданско-правно сътрудничество както и в набиращите скорост напоследък лингвистични семинари свързани с евр. право, в които освен експерти по евр. право участват и лингвисти-юристи. Целта на тези семинари е и усъвършенстване и юридическата терминология по евр. право на съответните езици, което се оценява като доста полезно от всички участници в такива семинари.

Г-н Norel Rosner от Дирекция "Правосъдие" към ЕК информира участниците, че през м. декември 2019 г Хагската конференция е приела **Конвенция за признаване и изпълнение на чужди решения по граждански и търговски дела**. Лекторът посочи, че Конвенцията ще се прилага за решения по гражд. и търговски дела, без тези по чл.2 от нея/ по дела за наследяване, арбитраж, семейно право и несъстоятелност/. Съгласно чл.19 от тази Конвенция, всяка държава може с декларация да посочи резерви към нея по

прилагането ѝ. В Конвенцията има текстове кой е компетентния съд за признаване и изпълнение решения по гр. и търговски дела, кога е възможен отказ от изпълнение и признаване и кога влиза в сила за ЕС?

Според лектора сега се изчаква ЕС да се присъедини към конвенцията и в срок до 12 месеца ДЧ на ЕС да приемат това присъединяване и съдилищата на ДЧ тогава ще започнат да я прилагат.

VII Информация за Brexit:

Г-жа Pia Linholm от Дирекция "Правосъдие" към ЕК уведоми всички участници, че от **01.02.2020 г ЕК третира Обединеното кралство като 3/трета/ държава за ЕС.**

-ще има преходен период за О.К. до м. декември 2020 г, който може да бъде продължен/чл.66,69 от ДЕС/

-досега О.К. не прилага регламента за наследяване

-в преходния период евр. законодателство ще се прилага за О.К., включително и гражданско правното сътрудничество, но докога? Скоро ЕК ще качи информация в ел. съд. портал по този въпрос

-О.К. ще има достъп до база данни на ЕС до края на преходния период, защото ще е в интерес на евр. граждани

-О.К. ще има достъп до e-justice и в преходния период

-от 01.02.2020 г О.К. не са членове на ЕСМ, не могат да присъстват на срещи/ на експертно ниво/, 8000 стр. е документацията им по споразумението за напускане на ЕС.

- в момента преговарацият с О.К. от ЕС Г-н Барние е в мандат за преговорите по време на преходния период

-ако ДЧ имат двустранни договори за сътрудничество с О.К. не е ясно как ще се изпълняват?

Г-н Stein от ЕК уведоми, че засега по отношение на О.К. има несигурност, съществува риск в гражданско правното сътрудничество най-вече по семейни казуси и ЕК ще реши и уведоми всички ДЧ за своята позиция.

VIII Възможност за трансгранични проекти с цел промотиране на съдебното сътрудничество по гражд. и търговски дела .Възможности за финансиране проекти за нац. съдебни мрежи по гр. и търговски дела като членове на ЕСМ.

Г-жа Maria Kasanasili - член на фин. екип на Дирекция "Правосъдие" към ЕК обяви ,че възможността за кандидатстване по трансгранични проекти с цел промотиране на съдебното сътрудничество по гражд. и търговски дела и възможностите за финансиране проекти за нац. съдебни мрежи по гр. и търговски дела като членове на ЕСМ, е открита от **15.01.2020 г** и цялата информация е на сайта на евр. съдебен портал

Бюджета на проектите по тези грантове за 2019 г е бил 6 650 000 евро , като от него са се възползвали отделни ДЧ. Препоръчва се и тази година да се използват тези грантове в парньорство. Представителите на **нац. съдебна мрежа на Италия** разказаха за техния проект и как са процедирали ,стъпките ,за да кандидатстват по тези грантове. По този проект тяхната нац. съдебна мрежа е създадала тел. линия на магистрати , за да задават въпроси при нужда, както и създаването на online наръчници по евр. гражданско правно сътрудничество.

Представител на **финландската съд. мрежа** представи техния проект за укрепване нац. съд. мрежа, който още не е приключил/18 месечен срок/, финансиран от грантовете посочени в евр. съд. портал за 2019 г.

В проекта са участвали адвокати, съдии, адм. съдии и целта е била семинарни обучения по Регламент Брюксел IIa, дист. семинари, обмяна на опит със съдии от Рим и съдии от Талин.

Представителят на Съвета на ЕС Г-н Xavier Thoreao разказа за бъдещото електронно улесняване на практикуващите юристи в ЕС, а именно свързване регистъра на нотариусите, ЧСИ с ел. съдебен портал. Към момента били свързани само регистрите на адвокатите от ЕС с ел. съд портал.

Освен това вече **съществува е- codex** за електронно изпращане на документи най вече във връзка с нак. производства по повод евр. заповед за

разследване и евр. заповед за арест, но се работи и по въпроса за гражд. правното сътрудничество за изготвяне на специален софтуер.

IX Важни решения на СЕС в Люксембург от 2019 г

Представител на екипа за граждански политики в дирекция "Правосъдие" към ЕС разказа за два граждански/род. отговорност/ и един търговски /за потребители/ казус на СЕС, но не посочи номерата на съд. решения ,като обещаха да ги изпратят на участниците ,което не е сторено до момента.

X Заключение на секретаря на ЕСМ:

Гн.Grubsces със заключителни думи посочи ,че год. среща е била доста интересна, с богата информация за участниците и обяви останалите срещи на мрежата през 2020 г.

След края на първия ден на срещата, от името на ЕК бе организирана вечеря в ресторанта на луксозния хотел "Steigenberger " в Брюксел .

Прилагам програмата на год. среща и програмата за форума на съдиите.

С уважение:

Рената Г.мишфнова-Халъова

Мария Иванова Райкинска

11.02.2020 г

Борис Константинов Динев